

MURAL UPAMIĘTNIAJĄCY MAJOR MARIĘ MIRECKĄ-LORYŚ W NISKU

Bohaterką kolejnej edycji projektu muralowego Województwa Podkarpackiego pn. Przestrzeń Dziedzictwa została mjr Maria Mirecka-Loryś, której dedykowany jest mural w Nisku. Symboliczny ścienny „pomnik” niezłomnej weteranki podziemia narodowego, działaczki polonijnej i kresowej powstaje w przededniu pierwszej rocznicy śmierci.

Wielkopowierzchniowe malowidło zostanie wykonane we współpracy samorządu województwa ze Spółdzielnią Budownictwa Mieszkaniowego w Stalowej Woli, a także z Urzędem Gminy i Miasta Nisko oraz Starostwem Powiatowym w Nisku. Działanie wspiera także Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Rzeszowie.

Za projekt muralu odpowiada Magdalena Kaczanowska, a jego realizację przeprowadzi warszawska grupa muralowa Good Looking Studio. Artystyczna kompozycja wypełni południową elewację budynku mieszkalnego przy ul. Tysiąclecia 8A w Nisku. Przedsięwzięcie jest finansowane z budżetu Województwa Podkarpackiego.

Idea projektu nawiązuje do zaszczytnego przydomku „Przemytniczki Bożej”, który Maria Mirecka-Loryś otrzymała za wieloletnią i ryzykowną pomoc Polakom mieszkającym wówczas w ZSRR.

Maria Mirecka-Loryś ps. „Marta” urodziła się 7 lutego 1916 r. w Ulanowie, a zmarła 29 maja 2022 r. w Warszawie. Wychowała się w Raclawicach koło Niska i ukończyła niżańskie gimnazjum. Związana z obozem narodowym weteranka II wojny światowej, wyemigrowała do Chicago, gdzie prowadziła intensywną działalność w organizacjach polonijnych. Była wielokrotnie honorowana najwyższymi odznaczeniami państwowymi. Zmarła w 2022 r. jako ostatni dowódca ogólnopolskiej organizacji wojskowej z okresu II wojny światowej (Narodowe Zjednoczenie Wojskowe Kobiet).

Uroczyste odsłonięcie muralu zaplanowano na 11 czerwca 2023 r. na godzinę 13.30. Po uroczystości organizatorzy przewidują spotkanie wspomnieniowe w Niżańskim Centrum Kultury „Sokół”.

Jednocześnie partnerzy przedsięwzięcia – samorządy miasta i powiatu, przygotowują wydarzenia towarzyszące (pokazy filmów, prelekcje, konkursy), których celem jest popularyzacja bohaterki muralu wśród lokalnej społeczności i upowszechnianie wartości patriotycznych. Szczegóły zostaną przekazane w odrębnych komunikatach.

„Przestrzeń Dziedzictwa” to projekt własny Samorządu Województwa Podkarpackiego polegający na stworzeniu na obszarze województwa murali tematycznych dedykowanych kulturze i dziedzictwu narodowemu. Celem projektu jest upowszechnienie i ochrona zasobów dziedzictwa kulturowego oraz pielęgnowanie pamięci historycznej w społeczeństwie. Jednocześnie jego założenia są wyrazem wspólnej dbałości o przestrzeń i jej estetykę, która posiada istotny walor kulturotwórczy. Realizacja projektu zakłada współpracę z partnerami, tj. właścicielami budynków, samorządami, instytucjami kultury i organizacjami społecznymi.

Z ramienia samorządu województwa projekt koordynuje Departament Kultury i Ochrony Dziedzictwa Narodowego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie (kontakt: kultura@podkarpackie.pl).